

Berichten uit het Geldmuseum

XIV International Numismatic Congress, Glasgow 2009

CHRISTEL
SCHOLLAARDT

Op 30 augustus reisde een groot deel van numismatisch Nederland met hetzelfde vliegtuig naar Glasgow dat zich meteen van een voorspelbare kant liet zien: druilerige regen. Het 14de numismatische congres werd georganiseerd door het Hunterian Museum en vond plaats op de terreinen van de Universiteit van Glasgow, bestaande uit diverse prachtige gebouwen, in zowel moderne als Victoriaanse stijl gebouwd. De Universiteit van Glasgow is de op vier na oudste universiteit van de Engelstalige wereld en is gesticht in 1451. Het aantal studenten bedraagt 23.500 en er werken 6.000 mensen. Beroemde namen die deze universiteit heeft voortgebracht zijn Lord Kelvin (van het absolute nulpunt) en Adam Smith. Een van de beroemdste weldoeners van de Universiteit van Glasgow was Lord Hunter,

*Universiteit van
Glasgow*

wiens naam ook terug te vinden is in de naamgeving van diverse gebouwen.

Zondag 30 augustus vond de bijeenkomst van de International Numismatic Council plaats, waaraan Arent Pol en ik namens het Geldmuseum aan deelnamen. De belangrijkste agendapunten waren de bestuursverkiezing, het verslag over de afgelopen 6 jaar en het stemmen voor de volgende congreslocatie. De Universiteit van Messina te Taormina op Sicilië kreeg de meeste stemmen en dus zullen wij eind september 2015 afreizen richting Zuid-Italië.

Maandag 31 augustus werd het congres geopend in de sfeervolle Wellington Church. Na de openingspeech van Sir Kenneth Calman, voorzitter van de Universiteit van Glasgow en een welkomswoord door de voorzitter van de INC, Michel Amandry, presenteerde professor Nicholas Mayhew de keynote speech, 'a foreigner's view of the Scottish coinage'. Daarna konden de 550 deelnemers beginnen met het bijwonen van een van de 375 presentaties. Wij van het Geldmuseum waren met bijna de hele afdeling Collecties & Onderzoek afgereisd en bijna iedereen heeft ook een voordracht gegeven.

Op maandag was Arent Pol samen met Raymond Oosterhout en Jan Lingen meteen al aan de beurt met een presentatie getiteld *The many faces of a ducat: an exploration into Dutch-Russian-Centralasian-Indian monetary relations*, over recente inzichten in het gebruik van het beeld van de Nederlandse dukaat in de zeventiende en achttiende eeuw in de Kaukasus en Centraal Azië.

Gerard Borst hield een verhandeling getiteld: *Savings Bank Moneyboxes in the Netherlands and other parts of the world*,

over het ontstaan en gebruik van het spaarboxensysteem dat in Nederland in 1907 door de Amsterdamse Spaarbank geïntroduceerd werd.

Carolien Voigtmann vertelde op dinsdag over *Humanists as sitters of portrait medals and as auctores intellectualis*, over de invloed die de humanisten in de vijftiende eeuw hebben gehad op de acceptatie en de verspreiding van de portretpenning. In dezelfde penningssessie vertelde Jan Pelsdonk in zijn hoedanigheid van conservator van het numismatisch kabinet van Teylers Museum over de reconstructie van de oorspronkelijke penningverzameling van Pieter Teyler. Overigens was het wel opvallend dat er slechts 15 van de 375 voordrachten over penningen gingen. Er is voor de penningliefhebbers natuurlijk ook wel het twejaarlijkse penningcongres van de FIDEM, maar deze geringe aandacht voor de penningkunst is toch bepaald zorgelijk te noemen.

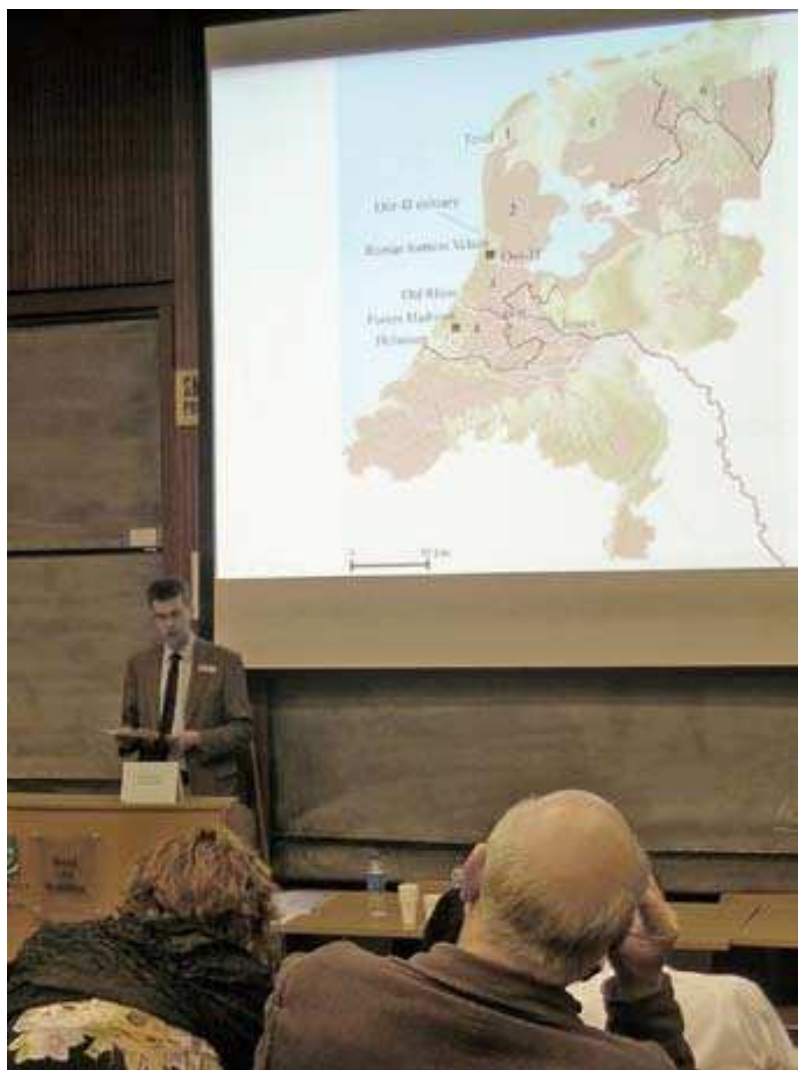
Paul Beliën presenteerde op donderdag *Coin finds from the Dutch Province of North Holland* in aanvulling op de eerste drie delen over Nederlandse vondstmunten, uitgegeven in de serie *Fundmunten der Romischen Zeit in den Niederlanden*, een serie die helaas ophoudt te bestaan. In dezelfde sessie vertelde onze Belgische collega Johan van Heesch over muntgebruik en muntcirculatie buiten de gevestigde vestigingsplaatsen in Noord-Gallie van de eerste tot en met de vijfde eeuw.

Andere Nederlanders die een voordracht gaven, waren Fleur Kemmers met *Enrich the soldiers and scorn everybody else: Severan monetary policy in the north-western Roman Empire*, Jos Benders met *The big problem of small change in the eastern Netherlands (1386- 1450); the hedge mint Bergh between toleration, encouragement and prohibition?* en Aleksandar Brzic over *Four ducats coins of Francis Joseph I (1848-1916) of Austria: their use in jewelry and some hitherto unpublished imitations*.

De bibliothecaris van het Geldmuseum, Ans ter Woerds had het ook druk in Glasgow. Zij gaf een voordracht over de *foundation of the International Numismatic Libraries' Group and its plan for co-operation and exchange of information and knowledge* en organiseerde een Round Table Sessie waarin de International Numismatic Libraries Group daadwerkelijk werd opgericht.

Als secretaris van ICOMON organiseerde ikzelf een Round Table Sessie met de titel *New enthusiasts for an old subject: Transforming numismatic exhibitions for the future*. Onder leiding van Joe Cribb, hoofd van het Department of Coins and Medals van het British Museum, luisterden en discussieerden circa dertig aanwezigen over moderne manieren voor het tentoonstellen van numismatische materialen. Er waren interes-

Paul Beliën tijdens zijn voordracht

sante nieuwe presentaties te bewonderen, zo kregen we alvast een voorproefje van de nieuwe opstelling van het Ashmolean Museum te Oxford, interessante onderzoeksgegevens over het bezoek aan de HSBC Money Gallery van het British Museum en lichtte onze directeur Heleen Buijs een tipje van de sluier op over de aanstaande topstuktentoonstelling *Eyecatchers*.

Andere Round table sessies gingen over Afrika, Coins in Context, over samenwerking op muntvondstengebied en over de Sylloge Nummorum Graecorum. Ook was er een jubileumbijeenkomst van de Oriental Numismatic Society ter gelegenheid van de 200ste editie van het *Journal of the Oriental Numismatic Society*. Het leuke van Round table Sessies is dat er meer interactie plaatsvindt tussen publiek en sprekers. Dit levert vaak zeer interessante discussies op.

Natuurlijk is het wandelgangencircuit bij zo'n congres ook heel belangrijk (en gezellig). Er waren dan ook weer tal van recepties georganiseerd die bijgewoond konden worden. Zo was er een feestelijke aanbidding van de feestbundel voor Simone Scheers, uitgeven door Spink en georganiseerd door het Koninklijk Penningkabinet van Brussel, daarna konden we naadloos door naar de uitreiking van de travel-grants voor jonge wetenschappers van de Swiss Numismatic Society, de Numismatische Kommission der Deutschen Länder in de Bundesrepublik

Deutschland en van de Deutsche Numismatische Gesellschaft, vond er op dinsdag een receptie plaats van de Royal Numismatic Society & de British Numismatic Society, en werden we ontvangen in het prachtige barokke gebouw van de Kelvingrove Art Gallery door de gemeente Glasgow.

Overigens betreur ik het zeer dat namens Nederland alleen Teylers Museum en het Geldmuseum lid zijn van de INC, ik denk dat het voor het voortbestaan van de numismatiek in Nederland van essentieel belang is dat er meer mensen lid zijn. Ik heb begrepen dat er binnen het Koninklijk Genootschap voor Munt- en Penningkunde over gediscussieerd wordt. De heersende opvatting dat het INC een franstalige club is, die alleen maar een onleesbaar blad uitgeeft, doet deze internationale club tekort. Bovendien is de meest gebruikte voertaal tegenwoordig engels. Een van de belangrijkste publicaties over het wetenschappelijk onderzoek op numismatisch gebied, de *Survey of Numismatic Research*, verschijnt onder auspiciën van het INC.

Als conclusie kan ik stellen dat het XIV INC-congres interessant, veelomvattend, gezellig en vermoeiend was en ook erg nat. De volgende keer in Italië hoop ik dat er meer Nederlanders zullen zijn. Het weer is er in elk geval vast beter. ■

Christel Schollaardt is hoofd Collecties & Onderzoek bij het Geldmuseum.

In de rubriek 'Berichten uit het Geldmuseum' leveren medewerkers van de afdeling Collectie en Onderzoek van het Geldmuseum bij toerbeurt een korte bijdrage om zo het onderzoek dat verricht wordt bij het Geldmuseum voor het voetlicht te brengen. De onderwerpen variëren van nieuwe aanwinsten tot een kijkje achter de schermen.